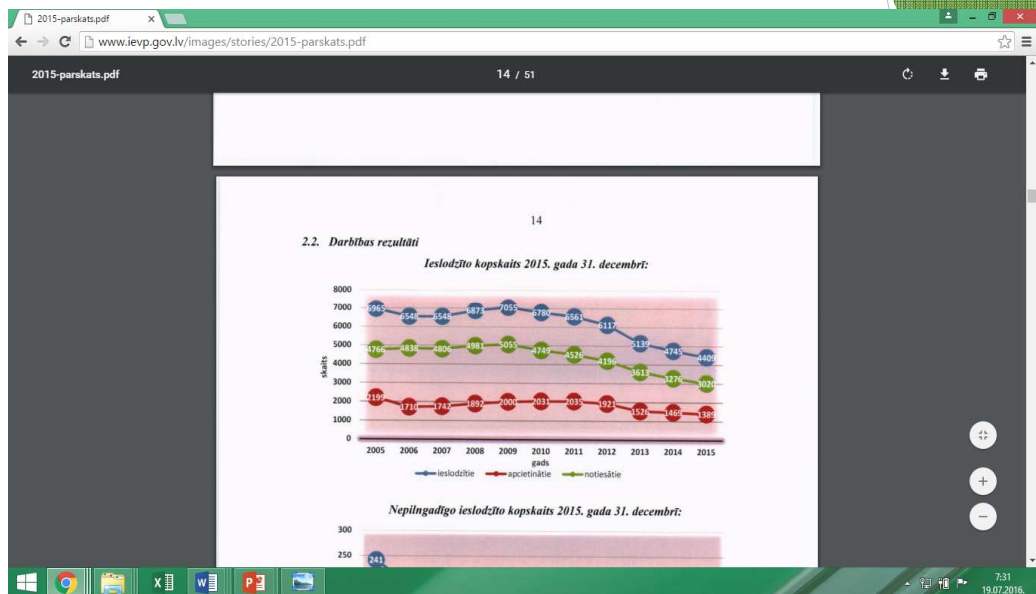

HIV, HCV, TB un kaitējuma mazināšanas monitorings

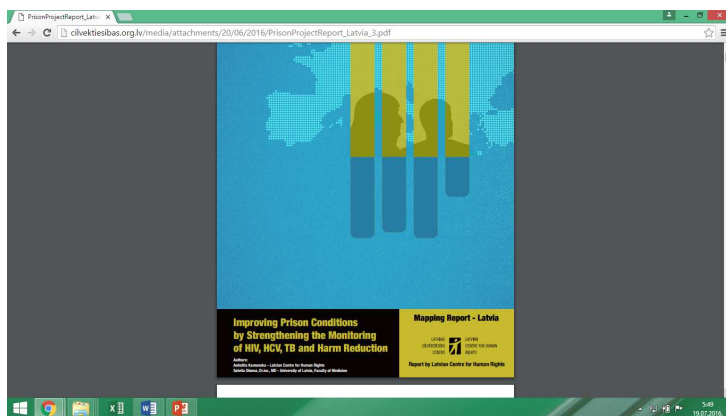
Anhelita Kamenska
Latvijas Cilvēktiesību centrs
2016.gada 19.jūlijs

Projekts

- ▶ Nacionālie ziņojumi par HIV/HCV/TB un ļaunuma mazināšanas pasākumiem 7 dalībvalstīs - Katalonija (Spānija), Grieķija, Itālija, Polija, Latvija, Portugāle, Īrija
- ▶ Likumdošana/politikas dokumenti
- ▶ Pieejamie dati par HIV/HCV/TB un ļaunuma mazināšanas pasākumiem
- ▶ Slēgtu iestāžu monitorings nacionālā līmenī

Nacionālie ziņojumi

Vispārīga informācija

- ▶ Narkotiku ierobežojošu likumdošanas rezultātā 10-25% notiesāto personu Eiropā atrodas brīvības atņemšanas vietās saistībā ar narkotiku lietošanu, glabāšanu vai pārvadāšanu.
- ▶ Pētījumi liecina, ka no 5% līdz 38% ieslodzīto Eiropā atzīst, ka kaut reizi ir injicējuši narkotikas
- ▶ Eiropas Savienībā (atkarībā no konkrētās dalībvalsts) 2-31% ieslodzīto ir kaut reizi injicējuši narkotikas ieslodzījuma vietā.
- ▶ **Kaitējuma mazināšanas programmas – šīrču apmaiņas programmas, opioīdu aizstājterapija - pakalpojumi cietumos ļoti ierobežoti salīdzinājumā ar plašāku sabiedrību**

Katalonija (Spānija)

- ▶ 2014.gada novembrī veselības aprūpe ieslodzījumu vietās - no Tieslietu departamenta - Veselības departamenta pārraudzībā. Veselības aprūpe cietumos pilnībā integrēta sabiedrības veselības aprūpes sistēmā.
- ▶ 2014.gadā 92% ieslodzīto veikta brīvprātīga testēšana uz HIV/HCV/TB. Brīvprātīgi testi tiek piedāvāti reizi pusgadā. Opioīdu aizstājējterapijas programma pieejama visos Katalonijas cietumos, zemas prasības līdzdalībai

Katalonija (Spānija)

- ▶ Nav oficiālu datu par narkotiku lietošanu/injicēšanu b/a vietās, oficiālie dati par HIV/HCV/TB pieejami tiešsaistē, jauni dati papildināti ik pa 3 mēnešiem
- ▶ Šīrču-adatu apmaiņas programmas - sākotnēji pretestība no cietumu darbinieku arodbiedrības, šobrīd visos Katalonijas cietumos, izņemot Barselonas pirmstiesas izmeklēšanas cietumos.
- ▶ Prezervatīvi - plaši pieejami, daļa no higiēnas paciņām, ko nodrošina ieslodzītajiem

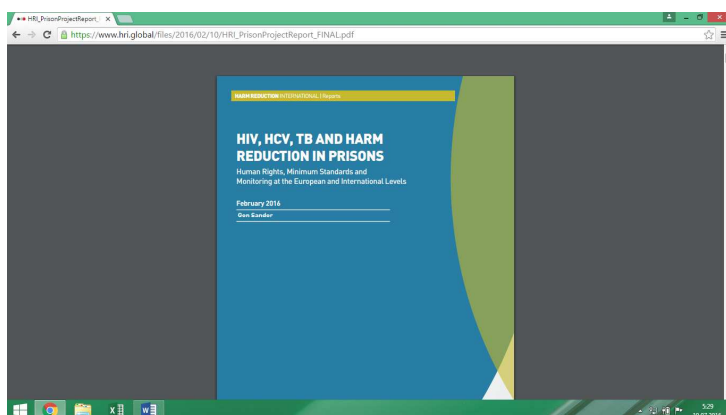
Grieķija

- ▶ Dramatiska situācija saistībā ar finanšu krīzi
- ▶ Maz/nav vispār datu par HIV, HCV, TB inficētajiem cietumos
- ▶ Nekad nav bijušas šīrču/adatu apmaiņas programmas
- ▶ OST pirmo reizi pieejamas atsevišķos cietumos 2014.gadā

Īrija

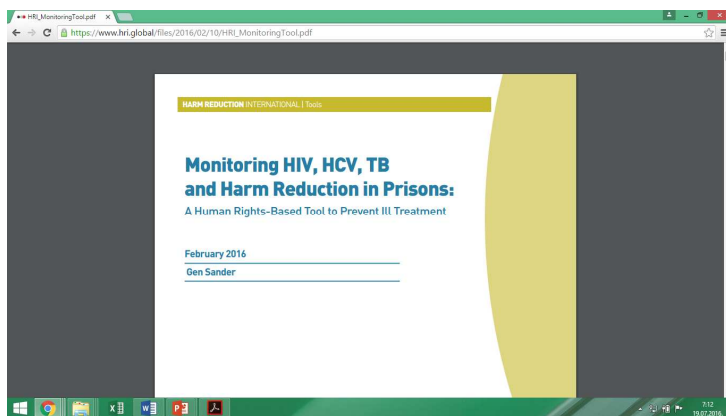
- ▶ Ieslodzīto veselības aprūpe - Īrijas ieslodzījuma vietu pārvaldes pārziņā
- ▶ Veselības aprūpe atrauta no vispārējās veselības aprūpes un atrodas krīzes situācijā
- ▶ 2014.gadā OST pieejama visos Īrijas cietumos

HIV, HCV, TB un kaitējuma mazināšana ieslodzījuma vietās

- ▶ HIV, HCV, TB un ļaunuma mazināšana ieslodzījuma vietās: sabiedrības veselība un cilvēktiesības
- ▶ Minimālie standarti, kas attiecas uz HIV, HCV un TB
- ▶ Starptautisko cilvēktiesību aizsardzības monitoringa mehānismi (Eiropas Spīdzināšanas novēršanas komiteja (CPT), ANO Spīdzināšanas izskaušana apakškomiteja)

Monitoringa rīks

Monitoringa instruments

- ▶ Sastāv no jautājumiem, kas izriet no plaši atzītiem sabiedrības veselības un cilvēktiesību standartiem
- ▶ Domāts cilvēktiesību institūcijām, kas veic ieslodzījumu vietu uzraudzību
- ▶ Var izmantot veselības inspekcijas, NVO, cietumu padomes
- ▶ Instruments sevis novērtēšanai valstīm un b/a iestāžu vadībai

Monitoringa instruments

- ▶ Mērķgrupa - pieaugušie ieslodzītie
- ▶ Aktuālākie jautājumi, kam jāpievērš uzmanība attiecībā uz HIV/HCV/TB un kaitējuma mazināšanu cietumos
- ▶ 3 papildus anketas, kas attiecas uz HIV, HCV, TB un kaitējuma mazināšanu nacionālajā kontekstā, cietumu veselības aprūpes sistēmu un atbildību par ieslodzīto veselību un cilvēktiesībām

Par mums

- ▶ Latvijas Cilvēktiesību centrs

www.cilvektiesibas.org.lv

- ▶ Slēgtās iestādes

- ▶ TIESU SPRIEDUMI

- ▶ Satversmes tiesas spriedumi

- ▶ Augstākās tiesas (Senāta) Administratīvo lietu departamenta nolēmumi

- ▶ STARPTAUTISKO ORGANIZĀCIJU ZIŅOJUMI

- ▶ PĒTĪJUMI, ZIŅOJUMI, ATZINUMI U.C.